

Tutkimustietoa hyödynnetään puutteellisesti päätöksenteossa, hyödyntämisen edellytykset kuitenkin paranemassa

Taloustieteellisen tutkimuksen hyödyntäminen päätöksenteon tukena on ollut Suomessa puutteellista. Viime vuosina on toisaalta tehty useita uudistuksia, joiden tavoitteena on ollut parantaa näyttöön pohjautuvan päätöksenteon edellytyksiä. On kuitenkin vielä aikaista sanoa, kuinka paljon nämä uudistukset todellisuudessa vahvistavat tutkimustiedon hyödyntämistä päätöksenteossa, arvioi Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen toimitusjohtaja **Vesa Vihriälä** Etlan 70-vuotisjuhlakirjassa *”Taloustutkimus päätöksenteon tukena”*.

Vihriälän mainitsemiin uudistuksiin kuuluvat sektoritutkimusuudistuksen lisäksi talouspolitiikan arviointineuvoston ja lainsäädännön arviointineuvoston perustaminen. Sektoritutkimusuudistukseen liittyvät strategisen tutkimuksen rahoitusväline sekä valtioneuvoston selvitystoiminta antavat mahdollisuuden määrittää ja rahoittaa politiikkarelevanttia tutkimusta uudella tavalla, hän toteaa.

Suomessa taloustieteellisen tutkimuksen tarjonta on ollut selvästi vähäisempää kuin muissa Pohjoismaissa. Isompi ongelma on kuitenkin ollut kysyntäpuolella. Päätösprosesseja ja niitä tukevia instituutioita ei ole rakennettu tavalla, joka olisi tukenut tutkimustiedon hyödyntämistä tai jopa pakottanut siihen.

Yksi syy tutkimustiedon hyödyntämisen vähäisyyteen saattaa olla se, että politiikkatoimien valmistelu on nähty enemmän eri yhteiskuntapiirien intressien yhteensovittamisena kuin kysymyksenä parhaasta tavasta saavuttaa yhteisesti määritellyt tavoitteet. Yhteensovittamisen tarvetta ovat korostaneet poliittisen kentän hajanaisuudesta johtuneet, keskenään hyvin erilaisten puolueiden hallituskoalitiot. Oman erityisen lisänsä on tuonut suomalainen kolmikanta, joka on ulottanut yhteensovittustarpeen hyvin laajalle. Intressien yhteensovittamisessa tutkimustieto on saattanut olla epärelevanttia tai pahimmillaan haitta.

Vastuu tutkimustiedon hyödyntämisestä on Vihriälän mukaan viime kädessä poliittisilla päättäjillä, mutta myös tutkimuslaitoksilla on uusien rahoitusmuotojen myötä näytön paikka. Niiden on osattava tuottaa laadukasta ja merkityksellistä tietoa oikeaan aikaan ja ymmärrettävässä muodossa.

Etlan juhla-julkaisussa käsitellään tutkimustiedon hyödyntämistä useista näkökulmista. Kirjoittajina on Etlan ekonomistien ohella **Sixten Korkman, Jukka Pekkarinen ja Juhana Vartiainen. Karl-Erik Michelsen** on kirjoittanut ulkopuolisen arvion taloudellisten tutkimuslaitosten roolista Suomen talouspolitiikan valmistelussa.

Julkaisu:

Vihriälä, Vesa (Toim.): Taloustutkimus päätöksenteon tukena. ETLA B 273.

Lisätietoja:

Vesa Vihriälä, mp. 043 824 1660, vesa.vihriälä@etla.fi